

Status fra Produktionsafgiftsfonden for Juletræer og Pyntegrønt

Af hortonom Bjarne Hjelmsted Pedersen, Produktionsafgiftsfonden

Fondens formål

Produktionsafgiftsfonden har sit politiske udgangspunkt i "Forslag til national strategi for jordbrugsforskningen" fra juni 1994 (Zeutehen-udvalget). I denne rapport står blandt andet "For så vidt angår forskning, som er meget anvendelsesorienteret, eller har præg af teknologisk service, bør jordbrugserhvervet i højere grad inddrages i prioriteringen og udformningen af ydelserne - knyttet sammen med øget brugerbetaling, der afspejler erhvervets indflydelse". Der er således ikke tvivl om, at indflydelsen på dette område i fremtiden bliver knyttet nøje sammen med erhvervets betalingsvillighed. Samtidig er der, set i lyset af produktionsprognoserne for de kommende 8-12 år, behov for en målrettet markedsføringsindsats, dels på hjemmemarkedet, dels på nye og eksisterende eksportmarkeder for at undgå dramatiske prisfald. Denne indsats kan kun betales, hvis erhvervet selv finansierer broderparten.

Udover at støtte forskning og forsøg samt markedsføring kan Produktionsafgiftsfonden give økonomisk støtte til produktudvikling, Rådgivning og uddannelse samt investering i miljøbeskyttende foranstaltning alt sammen i forbindelse med produktion, forarbejdning og distribution af juletræer og pyntegrønt.

Af de afgiftsmodeller, der har været diskuteret forud for fondens tilblivelse, er man endt med en arealafgift på 125,- kr. pr. ha pr. år. Arealer med frø- og prikledede, med træer ældre end 40 år, arealer under 1 ha pr. ejer eller forpagter og arealer med en indblanding af nordmannsgran eller nobilis under 20% er friholdt for denne afgift.

Afgifter er en skidt opfindelse for den, der skal betale. Det hænger sandsynligvis sammen med vores generelle opfattelse af de afgifter, der snart sagt er på alle ting i vores hverdag. Afgifter der - uanset hvad farve eller navn de har - kun forsvinder ned i statskassens uendelige dyb. Denne afgift er temmelig modsat, idet den forbrugerbetalte afgift foruden at blive dobbelt op af staten også sendes øremærket tilbage til erhvervet.

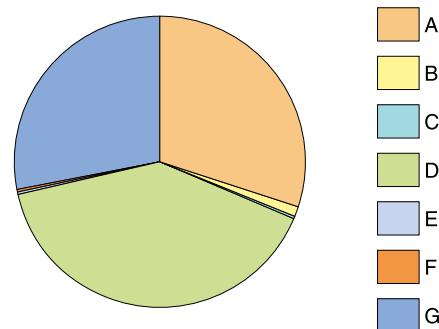
Hvor mange er med

Ved fondens start blev det samlede areal

med nordmannsgran og nobilis anslået til 40.000 ha. Ifølge produktionsprognoserne må dette areal forventes at stige eksponentielt - ligesom produktionen - indtil år 2002. Hvis man skal give et bud på, hvor stort et areal der vil være år 2002 med nobilis og nordmannsgran og holder fast i prognosen på 16 millioner juletræer og et klippegrøntareal, der er steget med 50%, så vil der - med en udbytte-% i juletræer mellem 50 og 70 - være et samlet areal på ca. 45000 ha. På nedenstående oversigt for 1998 er der derfor som udgangspunkt anslået et areal på 41000 ha. Af lagkagediagrammet kan ses, at der mangler indberetning for anslået 1/3 af det samlede areal med nobilis og nordmannsgran.

Kontrolmulighed/hensigter 1999

Kontrol er og vil altid være ubehagelig. Både for dem der kontrollerer, og de der bliver kontrolleret. Men af hensyn til de der har tilmeldt deres arealer til produktionsafgiftsfonden, er fonden forpligtet til at finde og kontrollere de, der endnu ikke er det. Det

Figur 1: Fordeling af NOB og NGR-arealer 1998.

A: NOB + NGR til klip, B: NOB + NGR ældre end 40 år, C: NOB + NGR-klip på arealer under 1 ha, D: NGR-juletræer, F: NGR-juletræer på arealer under 1 ha., G: ikke indberettede areal med NOB og NGR.

betyder nogen gange, at fonden bliver nødt til at ulejlige de retskafne med ekstra oplysninger for at kunne sortere i de data, vi har til rådighed og på den måde finde frem til

Billede 1. Et nordmannsgran juletræ hives om bord på et af de containerskibe, der vil være på farten juleaften. I træets top hænger en julehilsen fra "Original Nordmann".

Billede 2. Uddelingen af juletræer til sømændene var autoriseret af selve julemanden. Pressen var repræsenteret i stort antal ved denne aktion, som kunne følges både på flere tyske TV-kanaler og i flere radioprogrammer.

“synderne”. Sidst vi har måttet ulejlige juletræs- og pyntegrøntproducenterne er med den årlige indberetning. Ud over eventuelle ændringer i dyrkningsarealerne har vi bedt om ejendoms- og kommunenummer. Det har vi gjort, fordi vi med disse numre kan genkende betalerne på de digitale kort, vi bruger i kontrolproceduren.

Vi har fået langt bedre kontrolmuligheder til rådighed i dag end for bare 1 år siden. Det betyder, at chancen for at finde de allersidste producenter er blevet meget større. Det betyder også, at dette arbejde vil blive opprioriteret i år.

20%-reglen

Denne regel er blevet nævnt i Nyhedsbrevet fra september 1998. Og bliver også nævnt i følgebrevet til dette års indberetningsskema men skal her igen kort skitseres. Skov- og Naturstyrelsen har på baggrund af henvendelser fra nogle få producenter fundet det formålstjenligt at fortolke reglen om indblanding, som beskrevet i bekendtgørelsens §2, stk. 1.således, at der i en bevoksning skal være mindst 20% indblanding af de to træarter nobilis og nordmannsgran, før bevoksningen er afgiftspligtig. Ved bevoksning forstås et areal, der svarer til en afdeling/litra i skovbruget og et marknummer i landbruget.

Hvad har fonden støttet økonomisk i 1998

I 1998 er der givet tilsagn om økonomisk støtte for i alt kr. 7.348.210,-. Pengene er fordelt således, at der er brugt 3,9 millioner til afsætningsfremme, 3 millioner til forskning og forsøg, 250 tusinde til produktudvikling, 25 tusinde til rådgivning/uddannelse og 140 tusinde til kontrol.

Afsætningsfremme

Fonden har ydet økonomisk støtte til en række tiltag, der både skal være med til at styrke allerede eksisterende eksportmarkeder og til at tiltrække nye markeder for juletræer og pyntegrønt.

Der er givet tilsagn om støtte til i alt 8 projekter i 1998. Der er blandt andet givet økonomisk støtte til Dansk Juletræsdyrkerforenings afsætningskampagne i Tyskland og i Frankrig. Især to store begivenheder “Et

Juletræ for Fred” i Paris og “Havneaktionen” i Hamborg Havn har haft mediernes bevågenhed. På billederne fra havneaktionen ses, hvordan nordmannsgran juletræer hives om bord på et af de containerskibe, der skal tilbringe juleaften på havet. Der er desuden givet støtte til messedeltagelse i potentielle afsætningslande over en 3 årig periode. Listen over potentielle markeder omfatter blandt andre Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Rusland, Ungarn, Spanien, Portugal, Baltikum og Grækenland.

Eksportørerne for Fremtiden har fået økonomisk støtte til deltagelse på flere internationale messer. Flormart messen i Padova i Italien, Hortiflora messen i Prag i Tjekkiet og Green is Life i Warszawa i Polen.

Grossistforeningen for Juletræer og Pyntegrønt har fået tilskud til deltagelse på Jardi-Tec '98 messen i Paris.

Endvidere har fonden givet støtte til udarbejdelsen af en synopsis, et idégrundlag til en række TV-programmer om juletræsproduktion.

Forskning

Der er givet tilsagn om støtte til 9 forskningsprojekter i 1998.

Blandt andet til forskningsprojektet “Abies nordmanniana: Forekomst af mycorrhiza i barrodsplanter i relation til etableringsevne og tilvækst efter udplantning.” Målet med projektet er at undersøge forholdet mellem mycorrhiza-dannelsen på nordmannsgran udplantningsplanter i relation til forskellige

Billede 3. Fondspenge er bl.a også givet til projektet “Koglehalvmøl - fænologi og bekæmpelse”. Foto: Hans Peter Ravn, FSL.

Billede 4. Analyse af cypresmarkedet kan måske føre til større afsætning af cypres. Foto: Norsk Pyntegrønt.

dyrkningsituationer og mellem plantekvalitet og etableringssevne.

Fonden har endvidere givet tilsagn om økonomisk støtte til et større gødningsforsøg i nordmannsgran. Projektet, der forventes at strække sig frem til udgangen af år 2001, kommer til at omfatte optimal gødskning af nordmannsgran med kvælstof, kalium og magnesium under hensyntagen til Vandmiljøplan II.

Der er givet støtte til anlæggelse af et demonstrationsanlæg 2 til 3 steder i landet til anskuelse af reduceret sprøjtning mod ukrudt ved brug af specielle sprøjteteknikker og i kombination med andre renholdningsmetoder.

Forskningsprojektet "Koglehalvmøl - fænologi og bekæmpelse" er et co-projekt mellem KVL og FSL. Projektets formål er flersidigt. Dels skal projektet afdække spørgsmål om artsforhold og levevis, dels skal det finde eventuelle reguleringsmetoder herunder også alternativ bekæmpelse.

Der er givet tilsagn om økonomisk støtte til projektet "Analyse af nuværende og fremtidigt marked for cypres og cypresprodukter i Danmark og i udlandet."

Fonden har endvidere givet tilsagn om støtte til projektet "Produktion og håndtering af *Abies procera (nobilis)* - idealplantens vej fra planteskole til udplantning på blivestedet." Projektet har som mål at undersøge de ideelle morfologiske forhold (plante højde, rodhalsdiameter, forholdet mellem rod:top) i forhold til vitalitet og omplantningssikkerhed. Projektet vil endvidere undersøge, hvorledes udtørring af planterne (top og rod hver for sig) påvirker evnen til og hurtigheden af etablering ved omplantning. Der gives tilskud til projektet "Rodudvikling

og etablering af *Abies procera (nobilis)*". Projektet vil især undersøge sammenhænge mellem etablering og vækst efter forskellige former for rodbeskæring/-trimning af *nobilis*.

Der er ligeledes givet tilsagn om støtte til en fortsættelse af projektet "Screening og afprøvning af nye herbicider og herbicidblandinger til renholdelse af juletræer og klippegrønt". Projektets formål er i denne omgang at udføre praktiske afprøvninger med nogle af de præparater, der blev beskrevet i det tidligere projekt af samme navn, som var et litteraturstudie. De praktiske afprøvninger skal samtidig tage hensyn til nuværende og kommende lovgivning på området.

Endelig er der givet tilsagn om støtte til et pilotprojekt omkring hurtig kulturstart af nordmannsgran.

Produktudvikling

Der er givet tilskud til fremstilling af en pakkemaskine. Maskinen skal pakke juletræer på palle, uden at træerne først skal nettes.

Rådgivning

Produktionsafgiftsfonden har givet tilskud til genoptryk af det lille skov-info hæfte nr 9 "Juletræer og pyntegrønt". Et lille nyttigt

Billede 5. Skov-info hæfte nr. 9 om juletræer og pyntegrønt er genoptrykt med støtte fra Produktionsafgiftsfonden.

redskab om dyrkning, pasning og afsætning af juletræer og pyntegrønt. Hæftet kan fås i Skov- og Naturstyrelsen og hos skovbrugskonsulenterne.

Vi anbefaler organisk gødning både til juletræer og pyntegrønt. Ring 75 77 02 11 og få tilsendt brochure og prisliste

binadan® A/s

Frisbækvej 5 · 8766 Nr. Snede · Tlf. 75 77 02 11 · Fax 75 77 02 80